

Kemin mateiden lisääntymisongelmat

Heini Rintanen, Katja Anttila, Eeva-Riikka Vehniäinen

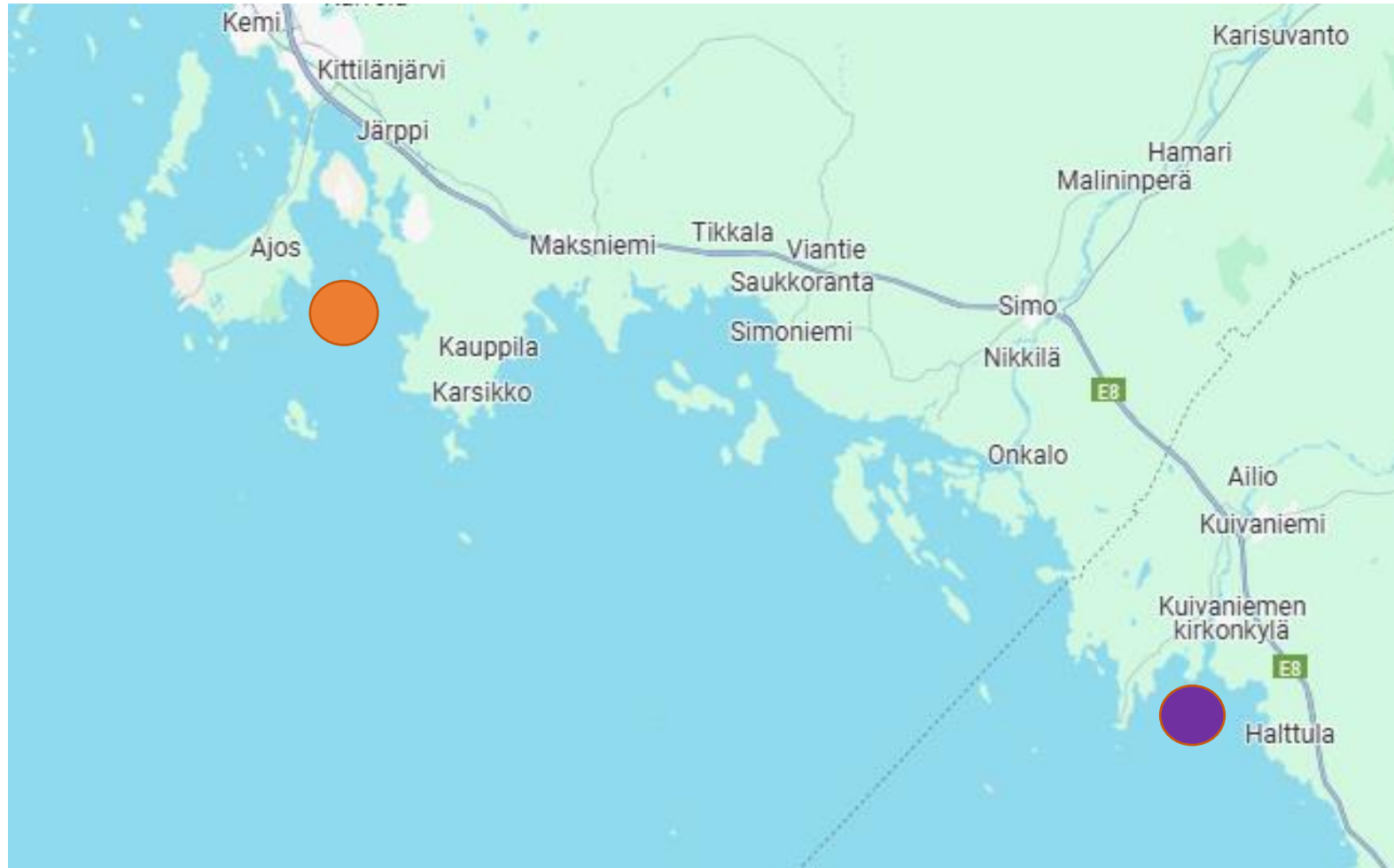
**TURUN
YLIOPISTO**

Kuva: Katja Anttila

Taustaa

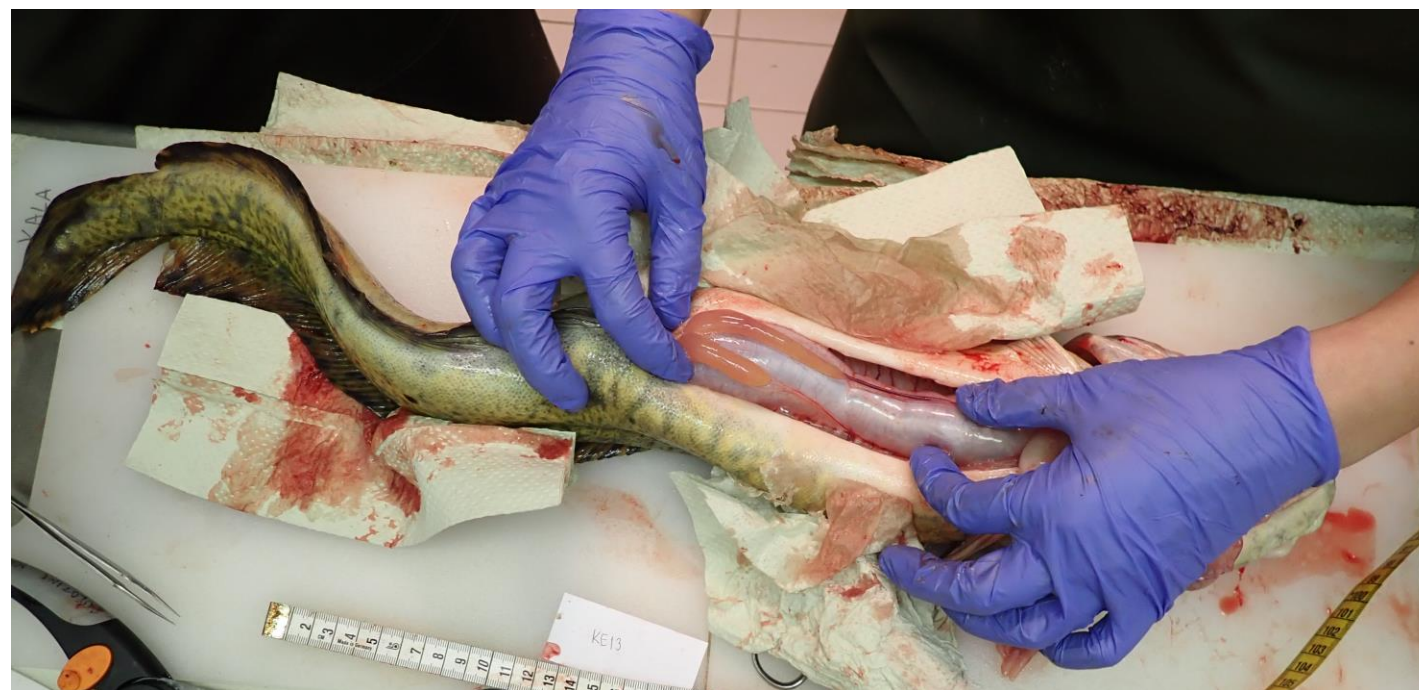
- Perämerellä Kemin edustan mäteiden kutukyvyttömyydestä havaintoja jo viime vuosituhanella (Pulliainen ym. 1992)
- joinain vuosina alueen kaikki mateet kutukyvyttömiä ikä- ja kokoluokissa, joiden pitäisi jo olla kutevia
- tarkkailua tehty 2000-luvulla, ilmiö jatkunut
- syylliseksi epäilty ihmisperäistä kuormitusta
 - sellu- ja paperitehtaat: puun uuteaineet (hartsihapot, puusterolit)
- hormonihäirintään liittyviä muuttujia ei ole selvitetty

Näytteenotto

Näytteenotto

- paikalliset kalastajat pyydystivät mateet merta-katiskoilla tammikuussa ennen kutua
- määritettiin koko, ikä, kutuvalmius, sukurauhasten paino
- sukurauhasista otettiin mikroskooppinäytteet
 - sukurauhasen kypsyysaste
 - intersex (molempien sukupuolten sukusoluja samassa yksilössä)
 - rakenteelliset muutokset

Kemin mateiden lisääntymisongelmien syy?

- ~~ikä/koko?~~

- ikä- ja kokojakaumat samankaltaiset

- ~~ravintotilanne?~~

- kuntokertoimissa ei eroa paikkojen välillä

- ~~loiset?~~

- loisten esiintymisessä ei eroa paikkojen välillä eikä korrelaatiota lisääntymiskykyyn

- ~~viimeaikainen altistuminen puun uuteaineille?~~

- sapessa ei hartsihappoja eikä puusteroleja

Kemin mateiden lisääntymisongelmien syy?

- jokin muu, mikä?
 - viimeaikainen altistuminen hormonihäiritsijälle?
 - hormonihäiritsijäaltistus poikasena?
 - jokin muu tekijä?

Kiitos!

Osallistu kyselytutkimukseen kalojen
lisääntymishäiriöhavainnoista!

